Bevezetés a számításelméletbe II.
Zárthelyi feladatok
2003. április 30.

1. Határozzuk meg 2003^{2003} utolsó három számjegyét!

2. Milyen maradékot adhat egy egész szám 92-vel osztva, ha az 54-szerese 24 maradékot ad 92-vel osztva?

3. Legyen n páratlan egész szám, amely nem osztható egyetlen prímszám négyzetével sem. Bizonyítsuk be, hogy n pozitív osztóinak átlaga egész szám!

4. Legyen $H = \{a, b, c, d, e, f, g, h\}$ és értelmezzük a H halmazon a $*$ műveletet az alábbi műveleti tábla szerint:

$*$	a	b	c	d	e	f	g	h
a	d	g	e	a	c	h	b	f
b	g	d	h	b	f	e	a	c
c	e	h	a	c	d	b	f	g
d	a	b	c	d	e	f	g	h
e	c	f	d	e	a	g	h	b
f	h	e	b	f	g	a	c	d
g	b	a	f	g	h	c	d	e
h	f	c	g	h	b	d	e	a

(A táblázat szerint tehát például $a * c = e$ és $g * f = c$.)

a) Bizonyítsuk be, hogy a H halmaz csoportot alkot a $*$ műveletre nézve, ha azt már tudjuk, hogy $*$ asszociatív! (Az asszociativitást tehát nem kell ellenőrizni.)

b) Ciklikus csoport-e $(H, *)$?

5. Van-e olyan 20 elemű csoport, amelyben

a) van 5 rendű elem, de nincs 20 rendű elem;

b) van 20 rendű elem, de nincs 5 rendű elem?

6. A G véges, Abel-csoport összes elemét összeszorozzuk valamilyen sorrendben. (A csoport műveletét tehát most szorzásnak neveztük.) Bizonyítsuk be, hogy eredményül G-nek olyan elemét kapjuk, amelynek a rendje 1 vagy 2!

7. Legyenek A, B és C diszjunkt, r elemű halmazok (ahol $r \geq 1$ egész). Készítsünk egy G gráfot úgy, hogy a csúcsainak halmaza legyen $A \cup B \cup C$ és két csúcsot akkor kössünk össze éllel, ha A, B és C közül nem ugyanabba a halmazba esnek. (A G gráf tehát elképzelhető úgy is, mint ha három, „egymás mellé rajzolt" r csúcsú teljes gráfból álló gráf komplementerét vennénk.) Határozzuk meg azt a maximális k számot, amelyre a G gráf k-szorosan összefüggő!

8. A $G(A, B; E)$ páros gráf olyan, hogy minden A-beli pont foka r és minden B-beli pont foka s. Bizonyítsuk be, hogy $\sqrt{rs}$ sajátértéke G szomszédossági mátrixának!